C/2025/4418

29.8.2025

Projekt opinii Europejskiego Komitetu Regionów

Zasady rynkowe i środki wsparcia w sektorze wina

(C/2025/4418)

Sprawozdawca generalny:	Roberto CIAMBETTI (IT/EKR), przewodniczący rady regionu Wenecja Euganejska
Dokument źródłowy:	Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, (UE) 2021/2115 i (UE) nr 251/2014 w odniesieniu do niektórych zasad rynkowych i środków wsparcia sektorowego w sektorze wina i w odniesieniu do aromatyzowanych produktów sektora wina COM(2025) 137 final

I. ZALECANE POPRAWKI

Poprawka 1

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Motyw 15 a (nowy)

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
	(15 a) Państwa członkowskie są upoważnione do wyboru w swoich planach strategicznych interwencji w zakresie zielonych zbiorów w sektorze wina. Biorąc pod uwagę sytuację w sektorze wina oraz kryzys strukturalny w niektórych regionach i państwach członkowskich, należy również zapewnić państwom członkowskim możliwość uwzględnienia karczowania i destylacji jako dobrowolnych środków kryzysowych. Ta możliwość stworzy wspólne ramy i pozwoli uniknąć zakłócenia konkurencji oraz zapewni równe warunki działania.

Poprawka 2

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Motyw 15 b (nowy)

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka
	Sektor wina w dużym stopniu opiera się na pracownikach zatrudnionych przez krótkie okresy. Zgodnie z przepisami dotyczącymi warunkowości społecznej wprowadzonymi we wspólnej polityce rolnej (WPR) na lata 2023–2027 ważne jest, aby zachęcać państwa członkowskie do monitorowania zgodności z normami bezpieczeństwa oraz inkluzywnymi i odpowiednimi warunkami pracy, w tym pod względem finansowym– zarówno w sektorze uprawy winorośli, jak i w działalności przetwórczej.

Poprawka 3

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Motyw 22

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
Aby dostosować się do tendencji rynkowych i wykorzystać efektywne możliwości rynkowe, maksymalny czas trwania wsparcia działań promocyjnych i komunikacyjnych prowadzonych w państwach trzecich w związku z konsolidacją rynków zbytu należy przedłużyć z trzech do pięciu lat.	Aby dostosować się do tendencji rynkowych i wykorzystać efektywne możliwości rynkowe, maksymalny czas trwania wsparcia działań promocyjnych i komunikacyjnych prowadzonych w państwach trzecich w związku z konsolidacją rynków zbytu należy przedłużyć z trzech do pięciu lat. ***Jednocześnie należy umożliwić przedłużenie tych działań na kolejny okres pięciu lat w celu konsolidacji rynków zbytu. Przy rozważaniu działań promocyjnych i komunikacyjnych skierowanych do państw trzecich należy rozróżnić poszczególne rynki w obrębie tego samego państwa.***

Poprawka 4

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Motyw 24

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
Aby dalej wspierać producentów w łagodzeniu zmiany klimatu i przystosowywaniu się do niej, należy przewidzieć możliwość zwiększenia przez państwa członkowskie maksymalnej unijnej pomocy finansowej na inwestycje służące osiągnięciu tego celu do 80 % kwalifikowalnych kosztów inwestycji.	Aby dalej wspierać producentów w łagodzeniu zmiany klimatu i przystosowywaniu się do niej, należy przewidzieć możliwość zwiększenia przez państwa członkowskie maksymalnej unijnej pomocy finansowej na inwestycje ***oraz na restrukturyzację i przekształcanie winnic*** służące osiągnięciu tego celu do 80 % kwalifikowalnych kosztów inwestycji. ***W ramach wsparcia należy również priorytetowo traktować praktyki agroekologiczne i strategie dywersyfikacji, które budują długoterminową odporność – takie jak sekwestracja dwutlenku węgla w glebie, uprawy mieszane, ponowne wykorzystanie wody i odmiany odporne na suszę – zwłaszcza w regionach śródziemnomorskich i najbardziej oddalonych.***

Poprawka 5

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Art. 1 pkt 1)

Artykuł 62 ustęp 3 akapit pierwszy a (nowy)

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
	W przypadkach działania siły wyższej i nadzwyczajnych okoliczności określonych w art. 3 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/2116 ważność zezwoleń, o których mowa w ust. 1, udzielonych zgodnie z art. 64, może zostać przedłużona do dwunastu miesięcy po ich początkowej dacie wygaśnięcia.

Poprawka 6

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Artykuł 1 pkt 2)

Artykuł 63 ustęp 2 akapit pierwszy a (nowy)

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
	Państwa członkowskie mogą ustanowić kryteria przyznawania zezwoleń na nasadzenia i zarządzania nimi, aby uniknąć zwiększenia powierzchni winnic w regionach i segmentach rynku narażonych na nadmierną podaż, a także w celu dalszego priorytetowego traktowania win posiadających potencjał rynkowy, zgodnie ze swoimi krajowymi strategiami sektorowymi i środkami kryzysowymi zatwierdzonymi dla tych obszarów.

Poprawka 7

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Art. 1 ust. 2

Artykuł 63 – ustęp 2 – litera c

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
c) ograniczyć udzielanie zezwoleń na nowe nasadzenia na poziomie regionalnym dla konkretnych obszarów, na których w uzasadnionych sytuacjach kryzysowych wdrożono krajowe lub unijne środki dotyczące destylacji wina, zielonych zbiorów lub karczowania.	c) ograniczyć udzielanie zezwoleń na nowe nasadzenia na poziomie regionalnym dla konkretnych obszarów, na których w uzasadnionych sytuacjach kryzysowych wdrożono krajowe lub unijne środki dotyczące destylacji wina, zielonych zbiorów lub karczowania. ***Aby uniknąć niewłaściwego stosowania zielonych zbiorów, należy ustanowić jasne, łatwe do zastosowania i weryfikowalne kryteria określania, kiedy kiście winogron uznaje się za dojrzałe.***
Do celów lit. c) „zielone zbiory" oznaczają całkowite zniszczenie lub usunięcie jeszcze niedojrzałych kiści winogron i zredukowanie w ten sposób do zera plonów z danego obszaru, z wyłączeniem niezbierania plonów polegającego na pozostawieniu winogron o jakości handlowej na krzewach pod koniec normalnego cyklu produkcyjnego. Państwa członkowskie, które ograniczają udzielanie zezwoleń na nowe nasadzenia na poziomie regionalnym zgodnie z akapitem pierwszym lit. b) lub c), mogą wymagać, aby takie zezwolenia były stosowane w tych regionach.";	Do celów lit. c) „zielone zbiory" oznaczają całkowite zniszczenie lub usunięcie jeszcze niedojrzałych kiści winogron i zredukowanie w ten sposób do zera plonów z danego obszaru, z wyłączeniem niezbierania plonów polegającego na pozostawieniu winogron o jakości handlowej na krzewach pod koniec normalnego cyklu produkcyjnego. Państwa członkowskie, które ograniczają udzielanie zezwoleń na nowe nasadzenia na poziomie regionalnym zgodnie z akapitem pierwszym lit. b) lub c), mogą wymagać, aby takie zezwolenia były stosowane w tych regionach.";

Poprawka 8

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Artykuł 1 ust. 3 Artykuł 66 ustęp 3 akapit drugi

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka
„Państwo członkowskie może również uzależnić udzielenie zezwoleń na ponowne nasadzenia, o których mowa w ust. 1, od spełnienia co najmniej jednego z następujących warunków:	»Państwo członkowskie może również uzależnić udzielenie zezwoleń na ponowne nasadzenia, o których mowa w ust. 1, od spełnienia co najmniej jednego z następujących warunków:
a) zezwolenie stosuje się na tym samym obszarze geograficznym, na którym znajdują się odpowiednie wykarczowane winorośle, w przypadku gdy utrzymanie uprawy winorośli na tym obszarze geograficznym jest uzasadnione względami społeczno-ekonomicznymi lub środowiskowymi;	a) zezwolenie stosuje się na tym samym obszarze geograficznym, na którym znajdują się odpowiednie wykarczowane winorośle, w przypadku gdy utrzymanie uprawy winorośli na tym obszarze geograficznym jest uzasadnione względami społeczno-ekonomicznymi lub środowiskowymi;
b) ***w danym regionie stosuje się wyłącznie odmiany i metody produkcji, które nie zwiększają średnich plonów w porównaniu z wykarczowaną winoroślą, lub wyłącznie tradycyjne odmiany i metody produkcji, w przypadku gdy odpowiedni wykarczowany obszar znajduje się w regionie produkcyjnym, który dane państwo członkowskie uznało za dotknięty strukturalnymi zakłóceniami równowagi na rynku, lub*** «;	b) zezwolenia nie stosuje się w regionie produkcyjnym innym niż region, w którym znajduje się wykarczowany obszar, w przypadku gdy dane państwo członkowskie uznało ten inny region produkcyjny za dotknięty strukturalnymi zakłóceniami równowagi na rynku.”;
(c) zezwolenia nie stosuje się w regionie produkcyjnym innym niż region, w którym znajduje się wykarczowany obszar, w przypadku gdy dane państwo członkowskie uznało ten inny region produkcyjny za dotknięty strukturalnymi zakłóceniami równowagi na rynku.	

Uzasadnienie

Oceniamy negatywnie propozycję, aby wśród warunków udzielania zezwoleń na ponowne nasadzenia uwzględnić ograniczenie przez państwa członkowskie tej możliwości do niektórych odmian, gdyż uznajemy to za zbyt rygorystyczne.

Poprawka 9

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Art. 1 pkt 5)

Artykuł 119 – ustęp 1

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
1. Etykietowanie i prezentacja produktów, o których mowa w załączniku VII część II pkt 1–11, 13, 15 i 16, wprowadzanych do obrotu w Unii lub przeznaczonych na wywóz, obejmuje następujące obowiązkowe dane szczegółowe:	1. Etykietowanie i prezentacja produktów, o których mowa w załączniku VII część II pkt 1–11, 13, 15 i 16, wprowadzanych do obrotu w Unii lub przeznaczonych na wywóz, obejmuje następujące obowiązkowe dane szczegółowe:
a) oznaczenie kategorii produktu sektora wina zgodnie z załącznikiem VII część II. W przypadku kategorii produktów sektora wina określonych w załączniku VII część II pkt 1 i pkt 4–9, jeżeli cały produkt lub	a) oznaczenie kategorii produktu sektora wina zgodnie z załącznikiem VII część II. W przypadku kategorii produktów sektora wina określonych w załączniku VII część II pkt 1 i pkt 4–9, jeżeli cały produkt lub jego część poddano procesowi dealkoholizacji zgodnie

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
jego część poddano procesowi dealkoholizacji zgodnie z załącznikiem VIII część I sekcja E, oznaczeniu tej kategorii towarzyszy:	z załącznikiem VIII część I sekcja E, oznaczeniu tej kategorii ***towarzyszą***:
i) ***określenie*** „bezalkoholowy", jeżeli rzeczywista zawartość alkoholu produktu nie jest większa niż 0,5 % obj.; określenie „0,0 %", jeżeli rzeczywista zawartość alkoholu produktu nie jest większa niż 0,05 % obj.;	(i) ***określenia „odalkoholizowany", „bez alkoholu" lub „bezalkoholowy"***, jeżeli rzeczywista zawartość alkoholu produktu nie jest większa niż 0,5 % obj.; ***ewentualnie może być ono opatrzone określeniem*** „0,0 %", jeżeli rzeczywista zawartość alkoholu produktu nie jest większa niż 0,05 % obj.;
(ii) określenie ***„niskoalkoholowy"***, jeżeli rzeczywista zawartość alkoholu produktu jest większa niż 0,5 % obj. i znajduje się co najmniej 30 % poniżej minimalnej rzeczywistej objętościowej zawartości alkoholu w danej kategorii przed dealkoholizacją;	(ii) określenie ***„częściowo odalkoholizowany"***, jeżeli rzeczywista zawartość alkoholu produktu jest większa niż 0,5 % obj. i znajduje się co najmniej 30 % poniżej minimalnej rzeczywistej objętościowej zawartości alkoholu w danej kategorii przed dealkoholizacją;

Uzasadnienie

Określenie „o obniżonej zawartości alkoholu" jest nieprecyzyjne, chyba że stosuje się je łącznie z określeniem „częściowo odalkoholizowany". Odniesienie do odsetka „30 % poniżej […] zawartości" jest niezbędne dla wskazania referencyjnych ram prawnych, w przeciwnym razie przy minimalnym zmniejszeniu zawartości alkoholu o pół procenta wino już byłoby już uznawane za odalkoholizowane.

Poprawka 10

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Art. 1 pkt 7

Artykuł 167 ustęp 1 akapit pierwszy

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka
„1. W celu poprawy i stabilizacji funkcjonowania wspólnego rynku win, w tym winogron, moszczu i win, na bazie których są wyprodukowane, produkujące państwa członkowskie mogą określić zasady wprowadzania do obrotu, których celem będzie regulowanie podaży, w tym mogą ustalić maksymalną wydajność oraz zasady zarządzania zapasami. Państwa członkowskie uwzględniają propozycje przyjęte przez ***organizacje*** producentów uznane na mocy art. ***152 i 154*** lub przez organizacje międzybranżowe uznane na mocy art. 157 i 158, jeżeli takie organizacje uznaje się za reprezentatywne dla sektora wina, zgodnie z art. 164 ust. 3, na obszarze gospodarczym lub obszarach gospodarczych, na których zasady te mają być stosowane.";	„1. W celu poprawy i stabilizacji funkcjonowania wspólnego rynku win, w tym winogron, moszczu i win, na bazie których są wyprodukowane, produkujące państwa członkowskie mogą określić zasady wprowadzania do obrotu, których celem będzie regulowanie podaży, w tym mogą ustalić maksymalną wydajność oraz zasady zarządzania zapasami. Państwa członkowskie uwzględniają propozycje przyjęte przez ***grupy*** producentów uznane na mocy art. ***33 rozporządzenia (UE) 2024/1143*** lub przez organizacje międzybranżowe uznane na mocy art. 157 i 158, jeżeli takie organizacje uznaje się za reprezentatywne dla sektora wina, zgodnie z art. 164 ust. 3, na obszarze gospodarczym lub obszarach gospodarczych, na których zasady te mają być stosowane.";

Poprawka 11

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Art. 1 pkt 8)

Artykuł 216 – ustęp 1 – akapit 3

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
Płatności, o których mowa w akapicie pierwszym, nie przekraczają, w stosownych przypadkach, kosztów produktu i danej operacji, powiększonych o zachętę do zaangażowania się w taką operację, aby umożliwić zaradzenie sytuacji kryzysowej.	Płatności, o których mowa w akapicie pierwszym, nie przekraczają, w stosownych przypadkach, kosztów produktu i danej operacji, powiększonych o zachętę do zaangażowania się w taką operację, aby umożliwić zaradzenie sytuacji kryzysowej. ***Beneficjenci funduszy przydzielonych na środki kryzysowe, o których mowa w niniejszym ustępie, nie kwalifikują się do otrzymania wsparcia z tytułu tych samych środków na zielone zbiory, destylację lub karczowanie na podstawie art. 58 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (UE) 2021/2115 wdrażanych w odniesieniu do tych samych hektarów.***

Poprawka 12

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Artykuł 1 pkt 9)

Załącznik VII część 2 akapit drugi (nowy)

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
Produkty sektora wina należące do kategorii określonych w pkt 4 **i *7*** można ***również*** uzyskać, ***odpowiednio***, w drodze drugiej fermentacji lub poprzez dodanie dwutlenku węgla do win odalkoholizowanych lub częściowo odalkoholizowanych, o których mowa w pkt 1.	Produkty sektora wina należące do kategorii określonych w: **i)** pkt 4, ***5 i 8*** można uzyskać w drodze drugiej fermentacji ***odalkoholizowanych lub częściowo odalkoholizowanych win, o których mowa w pkt 1*** ***ii)*** ***pkt 7 i 9 można uzyskać*** poprzez dodanie dwutlenku węgla do win odalkoholizowanych lub częściowo odalkoholizowanych, o których mowa w pkt 1. ***iii)*** ***zaleca dalszą ocenę wpływu na środowisko procesów podwójnej dealkoholizacji charakteryzujących się większym zapotrzebowaniem na energię i zasoby.***

Poprawka 13

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Artykuł 3 ustęp 1

Załącznik VII część 2 akapit drugi (nowy)

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka
w art. 58 ust. 1 wprowadza się następujące zmiany:	w art. 58 ust. 1 wprowadza się następujące zmiany:
a) lit. i) otrzymuje brzmienie:	a) lit. i) otrzymuje brzmienie:
„i) działania podejmowane przez organizacje międzybranżowe uznane przez państwa członkowskie w sektorze wina zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1308/2013 lub przez grupy producentów	„i) działania podejmowane przez organizacje międzybranżowe uznane przez państwa członkowskie w sektorze wina zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1308/2013 lub przez grupy producentów

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka
zarządzające chronionymi nazwami pochodzenia i chronionymi oznaczeniami geograficznymi zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2024/1143* mające na celu zwiększenie renomy winnic w Unii poprzez promowanie turystyki winiarskiej w regionach produkcyjnych;	zarządzające chronionymi nazwami pochodzenia i chronionymi oznaczeniami geograficznymi zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2024/1143* ***bądź przez indywidualne gospodarstwa rolne,*** mające na celu zwiększenie renomy winnic w Unii poprzez promowanie turystyki winiarskiej w regionach produkcyjnych;
b) po akapicie pierwszym dodaje się akapit drugi w brzmieniu: „Do celów akapitu pierwszego lit. a) państwa członkowskie mogą ***określić*** w swoich planach strategicznych WPR szczególne warunki agronomiczne, szczególne warunki uprawy winorośli lub wszelkie inne warunki zapewniające, aby nie nastąpił wzrost plonów w winnicy objętej tego rodzaju interwencjami po konwersji odmian***,*** przeniesieniu winnicy, ***ponownym nasadzeniu winnicy lub poprawie technik zarządzania winnicą***.";	***b) w ustępie 1 dodaje się nowy punkt: „n) dobrowolne karczowanie winnic";***
c) po akapicie pierwszym dodaje się akapit drugi w brzmieniu: „Do celów akapitu pierwszego lit. a) państwa członkowskie mogą *ustanowić* w swoich planach strategicznych WPR szczególne warunki agronomiczne, szczególne warunki uprawy winorośli lub wszelkie inne warunki zapewniające, aby nie nastąpił wzrost plonów w winnicy objętej tego rodzaju interwencjami po konwersji odmian ***lub*** przeniesieniu winnicy.; ***Weryfikację tę można przeprowadzić już w kontekście oceny dopuszczalności interwencji";***	***c)*** akapit drugi staje się akapitem trzecim i otrzymuje brzmienie: „Akapit pierwszy lit. k) stosuje się wyłącznie do win opatrzonych chronioną nazwą pochodzenia lub chronionym oznaczeniem geograficznym lub win, na których podana jest nazwa odmiany winorośli. Działania promocyjne i komunikacyjne mające na celu konsolidację rynków zbytu oraz działalność w tym zakresie są ograniczone do maksymalnego, niepodlegającego przedłużeniu okresu pięciu lat i dotyczą wyłącznie unijnych systemów jakości obejmujących nazwy pochodzenia i oznaczenia geograficzne."; ***d)*** akapit drugi staje się akapitem trzecim i otrzymuje brzmienie: „Akapit pierwszy lit. k) stosuje się wyłącznie do win opatrzonych chronioną nazwą pochodzenia lub chronionym oznaczeniem geograficznym lub win, na których podana jest nazwa odmiany winorośli. Działania promocyjne i komunikacyjne mające na celu konsolidację rynków zbytu oraz działalność w tym zakresie są ograniczone do maksymalnego, niepodlegającego przedłużeniu okresu pięciu lat i dotyczą wyłącznie unijnych systemów jakości obejmujących nazwy pochodzenia i oznaczenia geograficzne.";

Poprawka 14

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Art. 3 ust. 2

Załącznik VII część 2 akapit drugi (nowy)

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka
2) w art. 59 wprowadza się następujące zmiany:	2) w art. 59 wprowadza się następujące zmiany:
a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:	a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2) Unijna pomoc finansowa na inwestycje, o których mowa w art. 58 ust. 1 akapit pierwszy lit. b), nie przekracza:	„2) Unijna pomoc finansowa na inwestycje, o których mowa w art. 58 ust. 1 akapit pierwszy lit. b), nie przekracza:
a) 50 % kwalifikowalnych kosztów inwestycji w regionach słabiej rozwiniętych;	a) 50 % kwalifikowalnych kosztów inwestycji w regionach słabiej rozwiniętych;

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka
b) 40 % kwalifikowalnych kosztów inwestycji w regionach innych niż regiony słabiej rozwinięte;	b) 40 % kwalifikowalnych kosztów inwestycji w regionach innych niż regiony słabiej rozwinięte;
c) 75 % kwalifikowalnych kosztów inwestycji w regionach najbardziej oddalonych;	c) 75 % kwalifikowalnych kosztów inwestycji w regionach najbardziej oddalonych;
d) 65 % kwalifikowalnych kosztów inwestycji na mniejszych wyspach Morza Egejskiego. Maksymalna stawka unijnej pomocy finansowej określonej w akapicie pierwszym jest przyznawana tylko mikroprzedsiębiorstwom oraz małym i średnim przedsiębiorstwom w rozumieniu zalecenia Komisji 2003/361/WE oraz ***organizacjom producentów uznanym na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1308/2013.*** Można ją jednak przyznawać wszystkim przedsiębiorstwom z regionów najbardziej oddalonych i mniejszych wysp Morza Egejskiego. W przypadku przedsiębiorstw innych niż organizacje producentów uznane na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, które to przedsiębiorstwa nie są objęte art. 2 pkt 1 załącznika do zalecenia 2003/361/WE, zatrudniają mniej niż 750 pracowników lub których roczny obrót nie przekracza 200 mln EUR, maksymalne poziomy unijnej pomocy finansowej, które określono w akapicie pierwszym, zmniejsza się o połowę. Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego unijną pomoc finansową na inwestycje, o których mowa w art. 58 ust. 1 akapit pierwszy lit. b), można zwiększyć do 80 % kwalifikowalnych kosztów inwestycji w przypadku inwestycji związanych z celem polegającym na przyczynianiu się do łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej określonym w art. 57 lit. b). Unijnej pomocy finansowej nie przyznaje się przedsiębiorstwom znajdującym się w trudnej sytuacji w rozumieniu komunikatu Komisji zatytułowanego „Wytyczne dotyczące pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji.”.	d) 65 % kwalifikowalnych kosztów inwestycji na mniejszych wyspach Morza Egejskiego. Maksymalna stawka unijnej pomocy finansowej określonej w akapicie pierwszym jest przyznawana tylko mikroprzedsiębiorstwom oraz małym i średnim przedsiębiorstwom w rozumieniu zalecenia Komisji 2003/361/WE oraz s***półdzielniom i innym formom stowarzyszeń.*** Można ją jednak przyznawać wszystkim przedsiębiorstwom z regionów najbardziej oddalonych i mniejszych wysp Morza Egejskiego. W przypadku przedsiębiorstw innych niż organizacje producentów uznane na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, które to przedsiębiorstwa nie są objęte art. 2 pkt 1 załącznika do zalecenia 2003/361/WE, zatrudniają mniej niż 750 pracowników lub których roczny obrót nie przekracza 200 mln EUR, maksymalne poziomy unijnej pomocy finansowej, które określono w akapicie pierwszym, zmniejsza się o połowę. Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego unijną pomoc finansową na inwestycje, o których mowa w art. 58 ust. 1 akapit pierwszy lit. b), można zwiększyć do 80 % kwalifikowalnych kosztów inwestycji w przypadku inwestycji związanych z celem polegającym na przyczynianiu się do łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej określonym w art. 57 lit. b). Unijnej pomocy finansowej nie przyznaje się przedsiębiorstwom znajdującym się w trudnej sytuacji w rozumieniu komunikatu Komisji zatytułowanego „Wytyczne dotyczące pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji.”.
b) w ust. 4 dodaje się akapit w brzmieniu:	b) w ust. 4 dodaje się akapit w brzmieniu:
„Unijną pomoc finansową na inwestycje, o których mowa w art. 58 ust. 1 akapit pierwszy lit. m), można jednak zwiększyć do 80 % kwalifikowalnych kosztów inwestycji w przypadku inwestycji związanych z celem polegającym na przyczynianiu się do łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej określonym w art. 57 lit. b).”;	„Unijną pomoc finansową na inwestycje, o których mowa w art. 58 ust. 1 akapit pierwszy lit. m), można jednak zwiększyć do 80 % kwalifikowalnych kosztów inwestycji w przypadku inwestycji związanych z celem polegającym na przyczynianiu się do łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej określonym w art. 57 lit. b).”;
c) ust. 6 otrzymuje brzmienie:	c) ust. 6 otrzymuje brzmienie:
„6. Unijna pomoc finansowa na innowacje, o których mowa w art. 58 ust. 1 akapit pierwszy lit. e), nie przekracza:	„6. Unijna pomoc finansowa na innowacje, o których mowa w art. 58 ust. 1 akapit pierwszy lit. e), nie przekracza:
a) 50 % kwalifikowalnych kosztów inwestycji w regionach słabiej rozwiniętych;	a) 50 % kwalifikowalnych kosztów inwestycji w regionach słabiej rozwiniętych;
b) 40 % kwalifikowalnych kosztów inwestycji w regionach innych niż regiony słabiej rozwinięte;	b) 40 % kwalifikowalnych kosztów inwestycji w regionach innych niż regiony słabiej rozwinięte;
c) 80 % kwalifikowalnych kosztów inwestycji w regionach najbardziej oddalonych;	c) 80 % kwalifikowalnych kosztów inwestycji w regionach najbardziej oddalonych;

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka
d) 65 % kwalifikowalnych kosztów inwestycji na mniejszych wyspach Morza Egejskiego. Maksymalna stawka unijnej pomocy finansowej określonej w akapicie pierwszym jest przyznawana tylko mikroprzedsiębiorstwom oraz małym i średnim przedsiębiorstwom w rozumieniu zalecenia Komisji 2003/361/WE oraz organizacjom producentów uznanym na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1308/2013. Można ją jednak przyznawać wszystkim przedsiębiorstwom z regionów najbardziej oddalonych i mniejszych wysp Morza Egejskiego. W przypadku przedsiębiorstw innych niż organizacje producentów uznane na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, które to przedsiębiorstwa nie są objęte art. 2 pkt 1 załącznika do zalecenia 2003/361/WE, zatrudniają mniej niż 750 pracowników lub których roczny obrót nie przekracza 200 mln EUR, maksymalne poziomy unijnej pomocy finansowej, które określono w akapicie pierwszym, zmniejsza się o połowę. Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego unijną pomoc finansową na inwestycje, o których mowa w art. 58 ust. 1 akapit pierwszy lit. e), można zwiększyć do 80 % kwalifikowalnych kosztów inwestycji w przypadku inwestycji związanych z celem polegającym na przyczynianiu się do łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej określonym w art. 57 lit. b). Unijnej pomocy finansowej nie przyznaje się przedsiębiorstwom znajdującym się w trudnej sytuacji w rozumieniu komunikatu Komisji zatytułowanego „Wytyczne dotyczące pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji.”.	d) 65 % kwalifikowalnych kosztów inwestycji na mniejszych wyspach Morza Egejskiego. Maksymalna stawka unijnej pomocy finansowej określonej w akapicie pierwszym jest przyznawana tylko mikroprzedsiębiorstwom oraz małym i średnim przedsiębiorstwom w rozumieniu zalecenia Komisji 2003/361/WE oraz organizacjom producentów uznanym na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1308/2013. Można ją jednak przyznawać wszystkim przedsiębiorstwom z regionów najbardziej oddalonych i mniejszych wysp Morza Egejskiego. W przypadku przedsiębiorstw innych niż organizacje producentów uznane na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, które to przedsiębiorstwa nie są objęte art. 2 pkt 1 załącznika do zalecenia 2003/361/WE, zatrudniają mniej niż 750 pracowników lub których roczny obrót nie przekracza 200 mln EUR, maksymalne poziomy unijnej pomocy finansowej, które określono w akapicie pierwszym, zmniejsza się o połowę. Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego unijną pomoc finansową na inwestycje, o których mowa w art. 58 ust. 1 akapit pierwszy lit. e), można zwiększyć do 80 % kwalifikowalnych kosztów inwestycji w przypadku inwestycji związanych z celem polegającym na przyczynianiu się do łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej określonym w art. 57 lit. b). Unijnej pomocy finansowej nie przyznaje się przedsiębiorstwom znajdującym się w trudnej sytuacji w rozumieniu komunikatu Komisji zatytułowanego „Wytyczne dotyczące pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji.”.

Uzasadnienie

Nie tylko uznane organizacje producentów, ale wszystkie organizacje producentów, tj. wszystkie stowarzyszenia producentów, powinny być traktowane jednakowo, tak aby uwzględnić spółdzielnie, w tym te zajmujące się przetwórstwem produktów rolnych, i wszelkie inne podobne podmioty z myślą o zachęcaniu producentów do udziału w łańcuchu wartości.

Poprawka 15

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Artykuł 4

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
Produkty sektora wina które zostały etykietowane zgodnie z art. 119 ust. 1 lit. a) zdanie drugie rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 przed dniem [konkretna data – 18 miesięcy od daty wejścia w życie] r., można nadal wprowadzać do obrotu aż do wyczerpania zapasów.	Produkty sektora wina które zostały etykietowane zgodnie z art. 119 ust. 1 lit. a) zdanie drugie rozporządzenia (UE) nr 1308/2013***, oraz aromatyzowane produkty sektora wina, które zostały etykietowane zgodnie z art. 5 rozporządzenia (UE) nr 251/2014*** przed dniem [konkretna data – 18 miesięcy od daty wejścia w życie] r., można nadal wprowadzać do obrotu aż do wyczerpania zapasów. ***Etykiety wydrukowane zgodnie z prawem przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia mogą być nadal stosowane do celów wprowadzania do obrotu produktów sektora wina i aromatyzowanych produktów sektora wina do wyczerpania zapasów.***

II. ZALECENIA POLITYCZNE

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW (KR)

Kontekst ogólny

1. Odnotowuje, że europejski sektor wina jest jednym z gospodarczych, produkcyjnych i kulturowych filarów Unii Europejskiej jako całości.

2. Zaznacza, że produkcję wina w Unii Europejskiej w 2024 r. oszacowano na 138,3 mln hektolitrów (- 3,5 % w porównaniu z 2023 r.).

3. Przypomina, że wino jest siłą napędową gospodarki, atrakcją turystyczną, wyrazem dziedzictwa kulturowego i geograficznego, elementem tożsamości i czynnikiem społecznym w wielu regionach Europy i że pozostaje głównym filarem gospodarki i tożsamości wiejskiej.

4. Zwraca uwagę na potrzebę utrzymania konkurencyjności, odporności i istotnej siły gospodarczej europejskiego sektora wina w nadchodzących dziesięcioleciach.

5. Podkreśla, że skutki zmiany klimatu są znaczące i obejmują deficyt wody, niekorzystne warunki pogodowe, epidemie chorób grzybiczych oraz niewielkie kwitnienie, co doprowadziło do spadku produkcji wina. Zaznacza, że sektor wina, podobnie jak wszystkie sektory rolnictwa, odgrywa ważną rolę w stawianiu czoła zmianom klimatycznym i wspieraniu bioróżnorodności – zarówno dzięki wprowadzeniu ekologicznej uprawy winorośli, jak i poprzez praktykowanie upraw o niewielkim wpływie na środowisko oraz ochronę gleb. Prowadzi to do większej różnorodności krajobrazu, zapobiega dalszemu pogarszaniu stanu środowiska i przyczynia się do zapobiegania sytuacji, w której zachodzące zmiany wywołują coraz gorsze skutki.

6. W związku z tym obecna i przyszła WPR oraz inne polityki sektorowe muszą obejmować zmiany niezbędne do uznania wyjątkowości nienawadnianych winnic w różnych regionach Unii Europejskiej, od hiszpańskiego Lewantu po półwysep włoski, aż po inne regiony Morza Śródziemnego i Europy Południowej, jako uprawy o wysokiej wartości strategicznej – zarówno ze względu na jej funkcję gospodarczą, jak i jej wkład w bioróżnorodność, zwalczanie pustynnienia i ochronę krajobrazu. Taka strategia powinna wśród innych środków ustanowić specjalny system wsparcia bezpośredniego, dostosowany do uwarunkowań winnic zasilanych deszczem – w tym dodatkowe dotacje dla gospodarstw na obszarach suchych i półsuchych, zachęty do utrzymania rodzimych odmian oraz tradycyjnych systemów uprawy, ulgi podatkowe i wsparcie dla cyfryzacji i modernizacji gospodarstw. Ponadto powinna – poprzez interwencje w sektorze wina – zapewniać pomoc na projekty dotyczące turystyki winiarskiej, zwiększania wartości produktów lokalnych i promocję gastronomii związanej z winnicami. Powinna też zapewnić, by każda przyszła reforma WPR uwzględniała swój wpływ na gospodarkę, zatrudnienie i kulturę na obszarach wiejskich, gdzie znajdują się winnice zasilane deszczem.

7. Zauważa, że obecne zmiany demograficzne, zmieniające się wzorce konsumpcji i niepewność rynku mają istotny wpływ na istnienie tego sektora i jego odporność.

8. Odnotowuje, że obecna sytuacja, w której mamy do czynienia z problemami spowodowanymi nakładaniem ceł oraz zmianą stawek celnych w perspektywie krótko- i średnioterminowej stwarza niepewność w związku z tym, że te czynniki – jeżeli zostaną uznane za „nadzwyczajne okoliczności" w obecnym roku winiarskim 2025 i w następnym roku 2026 – mogą osłabić ciągłość i stabilność sektora wina na rynkach strategicznych.

9. Odnotowuje wniosek niektórych państw członkowskich o wsparcie sektora wina za pośrednictwem specjalnych programów pomocy państwa zatwierdzonych przez Komisję Europejską w odpowiedzi na napięcia w handlu transatlantyckim i podkreśla, że skoordynowane podejście europejskie – za pomocą dostosowanych do potrzeb instrumentów na szczeblu UE – zapewniłoby skuteczniejsze i bardziej sprawiedliwe rozwiązanie zapewniające wszystkim regionom dostęp do wsparcia na równych warunkach, zapobiegając zakłóceniom na jednolitym rynku.

10. Przypomina, że grupa wysokiego szczebla ds. unijnej polityki w zakresie wina zwróciła uwagę na pewne kwestie, określiła potrzeby i zaproponowała rozwiązania, które zostały uwzględnione we wniosku Komisji dotyczącym zmiany przepisów. Grupa ta opracowała zestaw ukierunkowanych, wspólnych, szybkich i przekrojowych działań przyczyniających się do kształtowania przyszłości sektora wina, czyniących go konkurencyjnym w całej Unii i wzmacniającym jego tożsamość jako wyraz tradycji kulturowych, tożsamościowych, geograficzno-środowiskowych i gospodarczych poszczególnych państw UE.

Zalecenia polityczne

11. Aprobuje zalecenia grupy wysokiego szczebla ds. polityki w zakresie wina, które przyjęto 17 grudnia 2024 r. i uwzględniono we wniosku dotyczącym rozporządzenia zmieniającym rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, (UE) nr 2021/20115 i (UE) nr 251/2014.

12. Odnotowuje, że rozpatrywane propozycje zmian regulacyjnych w dużej mierze uwzględniają postulaty zawarte w zaleceniach grupy wysokiego szczebla ds. polityki w zakresie wina i stanowią pierwszą odpowiedź na problemy tego sektora. W związku z tym zaleca, by Komisja kontynuowała prace w odpowiedzi również na wnioski, które nie zostały jeszcze przyjęte lub zostały przyjęte tylko częściowo.

13. Docenia wprowadzone środki mające zapobiegać nadwyżkom – takie jak karczowanie i zielone zbiory – które pomagają ustabilizować rynek i chronią producentów przed presją finansową.

14. Podkreśla jednak, że zielone zbiory nie mogą rozwiązać problemu nierównowagi strukturalnej, i przypomina, że skuteczne wykorzystanie tego środka wymaga większej elastyczności i uproszczenia w jego stosowaniu oraz możliwości realokacji środków z programów dotyczących wina w ciągu roku między różnymi rodzajami interwencji, a w przypadku niewykorzystanych funduszy – na następny rok.

15. Przypomina, że należy opracowywać i wdrażać te środki w ścisłym dialogu z zainteresowanymi regionami i podmiotami na szczeblu lokalnym. Należy także zapewnić większą elastyczność i prostotę stosowania tych środków, promować rozprzestrzenianie odpornych odmian i technik rolnictwa precyzyjnego oraz zapewniać możliwość realokacji zasobów w ramach programów w sektorze wina.

16. Przypomina, że aby dysponować funduszami niezbędnymi do zapewnienia skuteczności interwencji dotyczącej zielonych zbiorów, ważne jest jej utrzymanie wśród interwencji sektorowych na rzecz wina. Możliwość uzupełniającego finansowania krajowego przyczyni się do zaspokojenia potrzeb adaptacyjnych sektora, jednak należy dopilnować, aby oba źródła finansowania – EFRG i fundusze krajowe – były kompatybilne i spełniały wymogi wynikające z rozporządzenia (UE) nr 1308/2013. W związku z tym Komitet wzywa do zmiany art. 59 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/2115, aby zapewnić możliwość stosowania obu źródeł finansowania, nie dodając jednak dodatkowych ograniczeń na podstawie art. 216 rozporządzenia o wspólnej organizacji rynków produktów rolnych. Należy to mieć na uwadze także odnośnie do środka dotyczącego karczowania.

17. Zachęca Komisję, by rozważyła zmianę rozporządzenia (UE) 2021/2116, która pozwoli znieść roczny charakter przydziału środków EFRG z tytułu interwencji sektorowej na rzecz wina. Tego przydziału dokonuje się w ramach rocznych, co utrudnia zarządzanie funduszami i ich wykorzystanie, zwłaszcza w przypadku środków „niestrukturalnych", takich jak zielone zbiory.

18. Przyjmuje z zadowoleniem propozycje Komisji dotyczące zarządzania zezwoleniami, w szczególności przedłużenie ważności zezwoleń na ponowne nasadzenia, i uznaje to za pozytywną zmianę również pod względem agronomicznym i środowiskowym.

19. Wzywa państwa członkowskie do monitorowania za pomocą wskaźników terytorialnych skuteczności środków kryzysowych finansowanych z 20 % zasobów wspólnej organizacji rynków produktów rolnych. Wzywa także do utrzymania zróżnicowanej pomocy dla inwestycji i innowacji, w tym premii dla mikroprzedsiębiorstw, regionów słabiej rozwiniętych i działań w dziedzinie klimatu.

20. Uważa, że należy dokonać przeglądu kryteriów pierwszeństwa przy wydawaniu pozwoleń, o których mowa w art. 64 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013. Powinny one również uwzględniać certyfikację w zakresie zrównoważenia środowiskowego, produkcji ekologicznej i zintegrowanych systemów produkcji.

21. Wyraża zadowolenie w związku ze zniesieniem kar za niewykorzystanie zezwoleń udzielonych w wyniku przekształcenia prawa do ponownego nasadzenia, gdyż jest to spójne ze spowolnieniem inwestycji w sektorze wina.

22. Podkreśla, że należy dalej upraszczać procedury finansowania z administracyjnego punktu widzenia. Aprobuje możliwość przyznawania zezwoleń określonym nazwom handlowym lub obszarom, z zastrzeżeniem przeprowadzenia obowiązkowych konsultacji ze stowarzyszeniami ochrony produktów.

23. Popiera wprowadzenie harmonizacji etykiet, gdyż uprości to handel między państwami członkowskimi, zmniejszy koszty i zapewni konsumentom bardziej przejrzysty dostęp do informacji. W związku z tym wyraża zadowolenie z zamiaru wprowadzenia zharmonizowanego kodu QR dla obowiązkowych informacji, który będzie zintegrowany z rejestrami krajowymi i cyfrowym paszportem wina. Nowe przepisy dotyczące etykietowania należy wprowadzić w sposób proporcjonalny, a w niektórych przypadkach należy je odroczyć w związku z licznymi obecnymi kryzysami w tym sektorze.

24. Wyraża zadowolenie z możliwości wprowadzania do obrotu innowacyjnych produktów, a także specjalnych nazw handlowych dla produktów sektora wina o niskiej zawartości alkoholu. Jest to możliwe dzięki jasnym przepisom dotyczącym etykietowania oraz wspólnym interoperacyjnym rozwiązaniom cyfrowym (łańcuch bloków, internet rzeczy) w zakresie certyfikacji, identyfikowalności i zwalczania podrabiania, a także dzięki informacjom na temat zrównoważenia środowiskowego procesów przetwarzania.

25. Zwraca uwagę na potrzebę wszczęcia refleksji nad działaniami komunikacyjnymi i inicjatywami, które mają na celu nagłośnienie i podniesienie wartości produktów bezalkoholowych lub o niskiej zawartości alkoholu, ponieważ tego rodzaju produkty poddawane są znacznemu przetwarzaniu, co wiąże się z wysoką energochłonnością. Mają one także wysoką zawartość cukru, co ma negatywny wpływ na zdrowie. Z tego względu bardzo ważne są kampanie edukacyjne na temat odpowiedzialnej konsumpcji wina, skoordynowane z europejskimi celami w zakresie zdrowia publicznego.

26. Popiera inicjatywy dotyczące propagowania turystyki winiarskiej, która przyczynia się do pobudzania rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich i śródlądowych. Turystyka winiarska powinna pozostać działalnością przyjazną dla środowiska. Chodzi tu o pewien rodzaj turystyki „slow", która byłaby zrównoważona, wysokiej jakości, zakorzeniona na szczeblu lokalnym i przynosiła korzyści społecznościom lokalnym.

27. Ubolewa, że środkom zaproponowanym przez Komisję Europejską nie towarzyszy specjalny budżet. Przyjęcie zmian legislacyjnych wymaga budżetu, który pozwoli je wprowadzić, jak i zaspokoić potrzeby sektora wina.

28. Podkreśla, że wiele problemów związanych z nierównością płci zostało rozwiązanych również w sektorze wina poprzez równe traktowanie kobiet i mężczyzn w zatrudnieniu, reprezentacji przedsiębiorstw i zarządzaniu nimi, w grupach producentów i grupach przetwórczych, a także poprzez promowanie terytoriów i turystyki winiarskiej.

29. Podkreśla znaczenie wspierania grup producentów zarządzających winami objętymi oznaczeniem geograficznym poprzez włączenie zrównoważonej turystyki winiarskiej, sprzedaży bezpośredniej i krótkich łańcuchów dostaw do środków wsparcia, zgodnie ze strategią UE na rzecz turystyki 2030.

30. Z zadowoleniem przyjmuje zwiększenie maksymalnych pułapów pomocy (do 80 %) na inwestycje i innowacje związane z łagodzeniem zmiany klimatu lub przystosowaniem się do niej. Podkreśla, że należy nadać priorytet regionom najbardziej oddalonym i mniejszym wyspom.

31. Popiera przedłużenie do pięciu lat kampanii promocyjnych w państwach trzecich i zapewnienie uproszczonego dostępu dla MŚP.

32. Zaleca wzmocnienie synergii między wspólną polityką rolną a polityką spójności, by finansować zieloną i niebieską infrastrukturę w celu wspierania odporności wodnej winnic. Podkreśla, że inicjatywa ta dotyczy również właściwego wykorzystania zasobów wodnych poprzez działania mające na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się skutków zdarzeń ekstremalnych oraz ich łagodzenie, a także kontrolę jakości i bezpieczeństwa wody oraz naturalnych i sztucznych systemów gromadzenia i odzyskiwania wody.

33. Przypomina o potrzebie finansowania wspieranego przez UE, aby zająć się również kwestią odporności społecznej za pomocą zintegrowanego podejścia do rozwoju obszarów wiejskich, w którym uczestniczą pracownicy sektora wina, kobiety i młodzi rolnicy, oraz aby promować dostęp do mieszkań, transportu i łączności cyfrowej w regionach winiarskich.

34. Przypomina o potrzebie zbadania różnych możliwości przeznaczenia niewykorzystanego budżetu na interwencje sektorowe do finansowania innych środków w zakresie przewidywania kryzysów i zarządzania nimi, zgodnie z zaleceniami grupy wysokiego szczebla ds. polityki w zakresie wina. Zwraca w związku z tym uwagę na możliwość zmiany rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, dzięki której część pułapów budżetowych wspomnianych programów wsparcia (określonych w załączniku VI) można by przeznaczyć na określony odsetek, który mógłby zostać wykorzystany na finansowanie pomocy kryzysowej pod warunkiem uprzedniego zatwierdzenia przez Komisję.

Bruksela, dnia 2 lipca 2025 r.

Przewodnicząca
Europejskiego Komitetu Regionów
Kata TÜTTŐ